

Glitrevannverket IKS
Fagerlia 30
3011 Drammen

Varsel om endring av utsetningspålegget av ørret i Glitrevann i Lier, Modum, Nedre og Øvre Eiker kommuner

Glitrevann er regulert til drikkevannsformål. Som kompensasjon for regulerings-effekter, er Glitrevannverket pålagt å sette ut ørret. Undersøkelser av fiskestatus i 2010 viste god rekruttering av villfisk, samt en overvekt av mindre ørret. Basert på en samlet vurdering, foreslår Fylkesmannen derfor å redusere utsetningspålegget av ørret fra 1200 til 800 stk. Frist for å komme med merknader til forslaget er 1. mars 2016.

Vi viser til orientering om fiskeribiologiske undersøkelser i Glitrevann i 2010 (ref. brev 7. juni 2010).

Bakgrunn

Glitrevannverket regulerer Glitrevann i Lier, Modum, Nedre og Øvre Eiker kommuner til drikkevannsformål. Konesjon ble gitt i tillatelse fra Industridepartementet i brev 3. september 1969. Magasinet er regulert 11 m med senkning. Som følge av dette er Glitrevannverket pålagt å sette ut ørret med hjemmel i konsesjonsvilkårene. Årlig settes det ut 1200 flerårig ørret som kompensasjon for negative effekter reguleringen har på rekruttering av ørret til Glitre.

I 2009 fremmet Drammens Sportsfiskere ønske om å få oppdatert status for fiskebestandene i magasinet. Det ble innhentet tilbud for en slik undersøkelse fra Fisk og Miljøundersøkelser. Opplegget var i hovedsak basert på tilsvarende undersøkelse foretatt i Glitre i 1978 i regi av Fiskerikonsulenten i Øst-Norge. Etter en faglig vurdering av programmet, sendte Fylkesmannen henvendelse til Glitrevannverket med hensyn på å gjennomføre undersøkelsen. Glitrevannverket stilte seg positiv til å bekoste en slik kartlegging i henhold til det opplegget som var skissert fra Fisk og Miljøundersøkelser (ref. brev av 3. juni 2010). På bakgrunn av dette gjennomførte Fisk og Miljøundersøkelser den fiskefaglige undersøkelse i Glitre i 2010.

Rapport fra undersøkelsen forelå i 2015, og Glitrevannverket oversendte rapporten til Fylkesmannen 8. mai 2015 for vurdering av gjeldende utsetningspålegg (se vedlegg).

Fistestatus i Glitrevann

Undersøkelsen ble gjennomført med en innsats på 66 bunn garn i en natt i juni og en natt i september i nordøstre og sydvestre del av Glitre i 2010. I tillegg ble det fisket en natt i juni med flyte garn, samt at det ble samlet inn vann og dyreplanktonprøver.

Ørret

Resultatene indikerer en middels til tynn ørretbestand i magasinet. Tettheten av ørret synes å være noe større i 2010 enn i 1978. Spesielt gjaldt dette yngre fisk. Fra 1978 til 2010 har det også skjedd en endring i lengdefordelingen med mer småfisk i 2010. Dette er trolig et resultat av utsettingene, samt biotoptiltak i sidebekkene for å bedre rekrutteringen av ørret. I tillegg var ørreten jamt over noe yngre enn det som ble registrert i 1978. Ørreten hadde normal kondisjon (k-faktor rundt 1). Veksten var tilnærma normal med rundt 5-6 cm per år fram til 6-7 års alder. Basert på analyse av fiskeskjellene, synes ca. 40 % ørreten i fangsten å være utsatt.

Sik

Bestanden av sik har blitt noe mindre siden 1978. Reduksjonen skyldes trolig garnfisket etter sik på 1980-tallet, hvor hensikten var å bedre forholdene for ørreten. Siken i 2010 var relativt eldre (6-7 år) enn i 1978. En stor del av bestanden var gytefisk. Veksten var jamt god (5-6 cm/år) fram til 6-7 års alder, deretter avtok veksten kraftig på grunn av kjønnsmodning. I 1978 var veksten noe lavere enn i 2010, noe som indikerer tettheten av sik har avtatt. Siken i 2010 hadde jamt over god kondisjon, noe som også underbygger mindre tett bestand.

Abbor

Det har ikke vært store endringer i abborbestanden fra 1978 til 2010. Imidlertid var det en tendens til mere småabbor i nordenden i 2010. Fangstene i september viste dominans av abbor i lengdeintervallet 160-189 mm. Abboren synes å vokse ca. 4-5 cm i året i de første årene, noe som er normal vekst for abbor.

Ørekyte

I tillegg ørret, sik og abbor, er det ørekyte i Glitre. Ørekyta er næringskonkurrent til ørret spesielt for ørretunger i innløpsbekkene og i strandsona. Både ørreten og abboren hadde imidlertid ørekyte som hovedingrediens i næringsvalget. Siden det er relativt tett bestand av abbor i Glitre, vil ikke ørekyta få slik dominans her som i vatn hvor den forekommer bare sammen med ørret.

Rekruttering

Forekomsten av ørretunger i innløpsbekkene var god. Tettheten lå fra 20-40 stk per 100 m² i Sandungselva, 58 stk per 100 m² i Guritjernbekken og 20 stk/ 100 m² i bekken fra Elgskottjern. Også bekken fra Jøssjø er gyte- og oppvekstbekk for ørreten i Glitre. Sett i lys av dette anses naturlig rekruttering av ørret til Glitre å være god. God forekomst av ørretunger i Sandungselva må bl.a. tilskrives de biotoptiltakene Drammens sportsfiskere har gjennomført de senere år for å bedre forholdene for rekruttering av ørret.

Vurdering av utsettingspålegget

I Glitre blir det satt ut 1200 stk 2-somrig ørret årlig. Fangstdataene fra 2010 tyder på at utsatt ørret utgjør rundt 40 %. Slik sett bidrar utsettingspålegget til en betydelig del av bestanden. Basert på resultatene fra prøvefiske, anses tettheten av ørret i Glitrevann å være fra middels til

tynn. Bestanden synes imidlertid å ha dominans av ørret under 25 cm. På 21 og 26 mm garn lå gjennomsnittantallet per garnnatt på 3.4 stk eller 9.21 ørret per 100 m² garnflate. Totalt utgjorde denne lengdegruppa rundt 70 % av den ørreten som ble fanget under prøvofisket i 2010. Dette er en noe høy andel og antyder at færre fisk oppnår større lengder enn det som vanligvis er å forvente en ørretbestand i balanse. Noe av årsaken kan være konkurranse om begrensa næringstilgang. Dette underbygges også av noe lavere kondisjon og vekst for større ørret. Det kan derfor tyde på at tilgangen av småfisk er noe høy i forhold til vatnes produksjonsevne. Dette må bl.a. ses i lys av at vatnet tappes ned årlig, noe som reduserer bunndyrproduksjonen. Mageprøvene av ørret viste også at kosten stort sett bestod av fisk (ørekyte) og overflateinnspekt. I uregulerte ørretvatn utgjør bunnlevende organismer en vesentlig større andel av maten. Undersøkelsene i innløpselvene/bekkene viste også relativt god rekruttering av villfisk til Glitrevann.

En total vurdering av ørretbestanden i Glitre tilsier derfor at utsettingspålegget kan reduseres noe. I rapporten blir det foreslått å redusere antallet til fra 1200 stk til 800 stk 2-somrig ørret, men at det samtidig fortsettes med tiltak i gytebekkene for å bedre den naturlige rekrutteringen, Glitre er påvirket av regulering med fluktuerende vannstands nivå. Men også i slike vatn med menneskelig påvirkning, er det et overordna mål å ha en selvproduserende ørretbestand. Fylkesmannen finner det derfor forsvarlig å redusere utsettingspålegget i Glitre til 800 2-somrig ørret årlig.

Høring

Basert på de foreliggende data fra undersøkelsen i 2010, samt en samlet vurdering av fiskestatus i Glitrevann, foreslår Fylkesmannen å endre utsettingspålegget i Glitre fra 1200 til 800 stk. 2-somrig ørret av lokal Glitrestamme. Effekten av endret utsettingspålegg bør følges opp gjennom nye undersøkelser etter fem-syv år.

Frist for å komme med merknader til varselet om endring av utsettingspålegget i Glitrevann settes til *1. mars 2016*.

Etter vurdering av innkomne innspill, vil endelig utsettingspålegg bli fastsatt med hjemmel i konsesjonsvilkårene. Vedtaket kan senere ankes til Miljødirektoratet.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør

Erik Garnås

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Vedlegg Rapport

Kopi:

Statskog

Lier kommune

Modum kommune

Nedre Eiker kommune

Øvre Eiker kommune

Miljødirektoratet

Drammens Sportsfiskere

DOFA